

52. ZENBAKIA. 2022

EL KARRIZKETA | **Modesto Mateos** Mondragon Unibertsitatearen Nazioarteko arduraduna

**“Mundura irekitako
unibertsitate globala
izan nahi dugu”**

Zenbakia
BI ELETARA
Nº BILINGÜE

Zenbakia
EUSKARAZ

Ejemplar en
CASTELLANO

VITALDENT

Promoción exclusiva Mondragon Unibertsitatea

20% de descuento en tu tratamiento

ARRASATE-MONDRAGÓN
BEASAIN
BARAKALDO
BASAURI
BERMEO
BILBAO

DURANGO
DONOSTIA-SAN SEBASTIÁN
EIBAR
GALDAKAO
GETXO
IRUN

PORTUGALETE
ERRETERIA
SANTURTZI
VITORIA-GASTEIZ

RPS: 255-19

Modu globalean hazi

25 urtez, Mondragon Unibertsitatea hainbat esparrutan hazi da, baita nazioartean ere. Hain zuzen ere, horixe izan da Modesto Mateosen lan-esparrua azken sei urteetan, eta harekin erreparatu ditugu erakundea erreferente bihurtzera eraman duten ekintza nagusiak..

AURKIBIDEA

- 03 Editoriala
- 04 Berriak
- 10 Erreportajea
- 13 Iritzia
- 14 Elkarrizketa
- 16 Unibertsitatea & enpresa
- 20 Komunitatea
- 23 Agenda

Irekiera ekitaldi berezia

2022-2023 ikasturteari hasiera emateko ekitaldia Bilboko Zorrotzaurre uhartean dagoen AS Fabrik campus berrian egin zen. Aro berria abian jarri da, unibertsitateak jasotako datuetan matrikulatutako ikasleetan % 9ko hazkundea eman da. Guztira 6.700 ikaslek hasi dute ikasturtea, eta 18 titulazio berri gehitu dira eskaintzara. Gainera, zalantzarik gabe, ikastaro berezi bat izango da hau, erakundeak bere sorreraren 25. urteurrena ospatzen baitu, eta ikasturtean zehar efemerideari buruzko hainbat ekitaldi antolatuko dira.

Urteurreneko kontzertu gogoangarria

Asmatu du Mondragon Unibertsitateak 25. urteurrena ospatzeko antolatutako kontzertuan, bere publikoarekin, gazteekin, zuzen-zuzenean konektatzen. Gau ederra izan zen hasieratik bukaeraraino, eta Mugi Panderoak, Skakeitan-ek zein Zetak taldeak lepo bete zuten Iturripe belaunaldi desberdinetako ikusleez eta emozioz.

TXOKO TXIKI BAT MUNDUAN

Munduko mapa hartuz gero, Euskal Herriak bertan duen tamaina oso txikia duela ikusiko dugu. Agian pentsa dezakegu geografikoki ondo kokatuta gaudela, edo gure kultura zein historiak munduan zehar ezagunak izaten lagundu gaituztela. Baina objetiboki, oso txikiak gara munduaren handitasunean.

Hala ere, badago hazteko aukera, hazkunde jasangarri bat bizitzeko aukerak, eta nazioarteko aitortza bada aukera hauetako bat. Horretan ari da hain zuzen azken urteotan Mondragon Unibertsitatea, nazioartean ezaguna izateko akzio planak garatzen. Eta bistan emaitzak iristen direla.

*Azken urteotan
Mondragon
Unibertsitatea,
nazioartean ezaguna
izateko akzio planak
garatzen ari da*

Mondragon Unibertsitatea erreferentziazko erakundea bilakatu da munduan zehar, eta zilegi da hori baieztatzea, kanpokoek horrela aitortzen dutelako.

Zenbaki honetan hauen esperientziak ezagutu nahi izan ditugu. Zergatik aukeratzen dute nazioarteko ikasleek Mondragon Unibertsitatea beraien formazio aukera bezala? Zein da gurera datozenean duten motibazioa? Honi buruz esperientzia ezberdinak jaso ditugu, Mondragon Unibertsitateko fakultate ezberdinetara etorritako pertsonen esperientziak, jatorri eta interes ezberdinak dituztenak. Mexiko, Peru edo Suitza bezalako herrialde handietatik etorrira, zer du gure txoko honek eskaintzeko?

Zerbait baduela bistan da, azken urteetako tendentziari jarraituz Mondragon Unibertsitatearen presentzia nazioartean gero eta nabarmenagoa baita. Ikasleen mugikortasunean, ikerketa arloan edo enpresen arteko kolaborazioetan. Asko dira eragiteko esparruak, eta bakoitzaren arabera eratuko dira publiko ezberdinak, Mondragon Unibertsitatearen sarearekin bat egin dutenak.

Dena den, oraindik badago lana egiteke. Besteak beste nazioartean erakundearekin loturiko komunitateak hazteko aukera nabarmenak ditu, aliantza berriak sortu eta proiektu gehiago eskuratuz besteak beste. Beraz, ondo eginaz kontzientzia izanik, hobekuntza alorretan zentratu beharra dago, txoko txiki honetatik mundua mugitzen jarraituz.

Bilbao AS Fabrik campusean egin zen ekitaldian ordezkari ezberdinek hartu zuten parte.

2022-2023 ikasturtearen hasiera ekitaldia

BILBOKO AS FABRIK CAMPUSEAN EGINDAKO EKITALDIAK EMAN DIO HASIERA MONDRAGON UNIBERTSITATEAREN 25. URTEURRENEKO IKASTURTEARI. AURTEN, 6.700 IKASLE BAINO GEHIAGO MATRIKULATU DIRA IKASKETA OFIZIALETAN, EUSKADIKO CAMPUSETAN AURREKO IKASTURTEAREKIN ALDERATUZ %9KO HAZKUNDEA IZANIK.

Mondragon Unibertsitateak lehen aldiz egin zuen kurtso hasierako ekitaldia Bizkaian, Bilboko As Fabrik campusean, 25. urteurrena ospatuko duen ikasturteari hasiera emateko. Bertan izan ziren Vicente Atxa errektorea, Iñigo Urkullu lehendakaria, Idoia Peñacoba Mondragon Unibertsitateko idazkari nagusia, eta José María Canales Goi Eskola Politeknikoko ikertzaile eta irakaslea, irekitez-hitzaldia eman zuena.

Ekitaldian, Vicente Atxak azpimarratu izan zuen unibertsitatea etorkizunera begira dagoela, orain arteko ibilbidean izandako ardatzak argi izanik; ikerketa, irakaskuntza eta transferentzia. Zentzu honetan, ikasturte berriaren hasieran unibertsitateak goi-mailako hezkuntzarekin, ikasleekin eta gizartearekin duen konpromisoa berriua geratu zen.

Hazkunde jarraitua

Ikasturte honetan, Mondragon Unibertsitateak 18 titulazio berri ditu, 11 dualak izanik; eta 19 unibertsitate master, 7 dualak. Matrikulazioei dagokionez, 6.700 ikasle baino gehiago ditu ikasketa ofizialetan (gradu, master eta doktoretza-ikastaroetan) matrikulatuta, eta, horietatik, 2.200 berriak dira. Ikasle berri horietatik, 1.700 graduako ikasle berriak dira; hots, aurreko ikasturtean baino %9 gehiago Euskadiko campusetan.

Aurreko ikasturteko memoria

Idoia Peñacoba Mondragon Unibertsitateko idazkari nagusiak 2021-2022 ikasturteko txosten akademikoa aurkeztu zuen. Peñacobak nabarmendu zuenez, Mondragon Unibertsitateak guztira 17 gradu-titulu (10 dual) eta 15 unibertsitate-master (7 dual) eskaini zituen, baietala doktoretza-programa eta hainbat gradu ondoko, titulu propio eta aditu-ikastaro ere, unibertsitatearen zortzi ezagutza-arloetan. Gradu, master eta doktoretza-ikastaroetako ikasleei dagokienez, 6.326 izan ziren 2021-2022 ikasturtean, eta titulu propioetako beste 840.

Ikasleen mugikortasuna esponentzialki handitu zen COVID-19aren ondoren mugak irekitzean. Hala, 1.645 ikasle joan dira atzerrira, aurreko ikasturtean baino %45 gehiago, eta Mondragon Unibertsitateak nazioarteko 709 ikasle jaso zituen, aurreko ikasturtean baino %25 gehiago.

Gure Begirada sariak

Lehiaketaren antolatzaileek sariak eman dituzte.

ONCE-K ETA MONDRAGON UNIBERTSITATEAK IKUSMEN URRITASUNA DUTEN PERTSONEN BIZIMODUA HOBETZEKO PROIEKTURIK ONENAK SARITU DITUZTE

Enpresagintza Fakultatea | ONCEk Gure Begirada lehiaketaren II. edizioaren epaia eman du, Mondragon Unibertsitateko Enpresagintza Fakultateko Mondragon Team Academy nazioarteko ekintzailatza-unitatearekin elkarlanean. Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateetan gradu-ikasketak egiten ari diren ikasleentzat zuzendutako lehiaketa da, eta Eusko Jaurlaritzaren eta Europar Batasunaren babes du.

Guztira, Mondragon Unibertsitateko eta Euskal Herriko Unibertsitateko 111 ikaslek hartu dute parte bertan, eta sari banaketa honen xedea ikusmen urriko pertsonak egunerokoan dituzten erronkei aurre egitea eta, ondorioz, pertsona horien bizimodua hobetzea da. Lehiaketak hiru sari banatzen dizkio hiru proiektu onenei: 1.000 euro proiektu irabazleari, 500 euro bigarrenari eta 300 euro aukeratutako hirugarren proiektuari.

Guztira, Mondragon Unibertsitateko eta Euskal Herriko Unibertsitateko 111 ikaslek hartu dute parte.

Lehen saria EHUko Publizitateko eta Harreman Publikoetako gradu-ikasleek osatutako taldeari eman zaio, erosketak egitea errazten duen Cleverway izeneko aplikazio mugikorra diseinatzeagatik.

2. saria Mondragon Unibertsitateko LEINN

gradu-ikasleek eskuratu dute, ikusmen urriko pertsonen objektuak identifikatzen laguntzeko diseinatu dituzten NFC etiketengatik.

Azkenik, 3. saria ere LEINN ikasleek jaso dute, ikusmen desgaitasuna duten pertsonen ospitaleetako guneetan gidari gisa erabiltzeko aplikazio baten diseinuagatik.

Itsuen bizimodua hobetzeko proiektuak

Gure Begirada lehiaketa unibertsitarioak proiektuak garatzera eta praktikan jartzera animatzen ditu irabazleak, itsuen edo ikusmen urriko pertsonen mesederako. Proiektu onenak aukeratzeko epaimahaia hauxe izan da: Rafael Ledesma, ONCE Euskadiko Lurralde Kontseiluko burua; Juan Carlos Andueza, ONCE Euskadiko lurralde-ordezkaria; Marian Olabarrieta, Eusko Jaurlaritzako Gizarte Zerbitzuen zuzendaria; Aurora Madariaga, Deustuko Unibertsitateko Aisia eta Desgaitasuna katedraren zuzendaria; Jokin Gorozika, EHUko Bilboko Ingeniaritza Eskolako Adierazpen Grafikoa eta Ingeniaritzako Proiektuak Saileko irakasle titularra; eta Ziortza Olano, Mondragon Team Academy Bilbao Berrikuntza Faktoriaren eta Team Coachen koordinatzailea Mondragon Unibertsitateko Enpresagintza fakultatean.

Erabakia hartzeko, epaimahaiak irizpide hauek hartu ditu kontuan, besteak beste: proiektuaren izaera berritzailea, eragin sozial eta digitala, eta bideragarritasun tekniko eta ekonomikoa.

Euskal gatazka hizpide Aretxabaletako campusean

'ATZERAKO ISPILUTIK: EUSKAL HERRIAREN IRAGAN HURBILA, ORAINA ETA GEROA' MAHAI-INGURUAN EGIN DUTE KOMUNIKAZIO CAMPUSEAN. EKITALDIA DA EUSKO JAURLARITZAREN BIZIKIDETZA, GIZA ESKUBIDE ETA ANIZTASUNAREN PLANAREN PARTE.

Ikus-entzunezko Komunikazioko ikasleek aukera izan dute hizlariekin ideiak elkarbanatzeko.

Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea

| Mondragon Unibertsitateko Aretxabaletako Komunikazio campuseko ikasleek euskal gatazka hizpide izan zuten. Urriaren 11n izandako ekitaldian, lau ordezkari hitz egin zuten: Aintzane Ezenarro (Gogora Institutuko zuzendaria), Gorka Espiau (Agirre Lehendakaria Center-eko zuzendaria), Jon Moñux (Argituz elkartearen kidea) eta Mario Zubiaga (Euskal Herriko Unibertsitateko irakaslea). Gidari lanak, aldiz, Ane Zuazubiskar Mondragon Unibertsitateko ikasle ohia eta Euskadi Irratiko kazetariak egin zituen.

Euskal Herriaren iragan hurbila aztergai

Ikus-entzunezko Komunikazioa gradu-ikasle guztientzako moduko ekitaldia izanagatik ere, Mundu garaikidea eta errepresentazioa izeneko moduluaren barnean kokatzen da mahai-ingurua. Aipatutako moduluan, hasteko, iragan hurbilari erreparatu eta munduan azken hamarkadetan emandako gertaera nagusiak erreparatu dituzte; eta ondoren, Euskal Herriaren iragan hurbilari heldu diote. Jardunaldia, bigarren testuinguru horretan kokatzen da. Gainera, eta Gogora Institutuko Adiantan programaren baitan, gatazkaren bi biktimarekin egoteko aukera izan dute ikasleek.

Jardunaldia eta biktimen hitzaldiak antolatu dira Eusko Jaurlaritzaren Bizikidetzak, Giza Eskubide eta Aniztasunaren Planaren baitan.

Gorka Ortiz de Zaratek Taylor domina eskuratu du

MONDRAGON UNIBERTSITATEKO IKERTZAILEAK FABRIKAZIO AURRERATUKO TAYLOR DOMINA OSPETSUA JASO DU 2021EAN ARGITARATUTAKO IKERLAN BATI ESKER. BERTAN MEKANIZAZIO-PROZESUETAN TXIRBILAREN ETA EBAKETA-ERREMINTAREN ARTEKO MARRUSKADURA EZAUGARRITZEKO METODO BERRI BAT AURKEZTU ZUEN.

Gorka Ortiz de Zarate Bengoa *Taylor* dominarekin.

Goi Eskola Politeknikoa | Mondragon Unibertsitateko Errendimendu Handiko Mekanizazioko Ikerketa Taldeko ikertzailea den Gorka Ortiz de Zarate Bengoak fabrikazio aurreratuko sari ospetsuenetako bat jaso du, Taylor domina hain zuzen. Fabrikazio aurreratuko ikerketa aplikatua liderra den CIRP nazioarteko erakundeak Bilbon egin du 71. Batzar Nagusiaren baitan sari honekin aitortua izan da Ortiz de Zarate. Industria orokorraren eta, bereziki, aeronautika-industriaren alorrean 2021ean egindako ikerlan batengatik saritu dute Mondragon

Unibertsitateko ikertzailea. Eusko Jaurlaritzaren beka baten bidez finantzaturiko doktorego-tesiaren esparruan egindako lanak cum laude aipamenaz gain Nazioarteko Doktore izendapena ere eskuratu zuen. Testuinguru honetan, Ortiz de Zaratek CIRPek ematen duen *Frederick Winslow Taylor* domina eskuratu zuen Mekanizazio-prozesuan txirbilaren eta erremintaren arteko marruskadura ezaugarritzen egindako lanagatik. Ikerketaren helburua alor honetan aurreikuspen-eredu fidagarriagoak garatzea da, horrela osagaien mekanizazio-prozesuak optimizatzea lortuz. Horretarako txirbilaren eta erremintaren arteko ukipen-guneko tentsio normalak eta tangentialak esperimentalki neurtzen dituen teknologia bat garatu da, eta hortik abiatuta marruskadura-eredu bat atera daiteke, ebaketa-prozesuaren modelatzean lortutako emaitzak hobetu ahal izateko. Fabrikazio prozesuaren optimizazio hau lagungarria izango da kostuak murriztu eta bezeroei erantzun azkarrago bat eskaini ahal izateko, ingurumen-inpaktua murrizteaz gain.

Erakundeen aitortza

CIRP 1952an sortu zen, eta mundu zabaleko erakunde liderra da ekoizpen-ingeniaritzaren esparruko ikerkuntzan. Ikerketa eta Garapena sustatzeko, urtero antolatzen du CIRPek bere batzar nagusia, eta aurten Bilbon egin izanak Euskadik fabrikazio aurreratuaren arloan egiten duen apustua bistartzeko baliagarri izan da. Horrez gain, Gorka Ortiz de Zarate Bengoak egindako lanaz aparte, errekonozimendu honek Goi Eskola Politeknikoko Errendimendu Handiko Mekanizazio Taldeak fabrikazio aurreratuaren eta modelatzearen alorrean azken 25 urteetan egiten ari den ikerketa-lana nabarmentzen du. Ildo beretik, Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak Mondragon Unibertsitateak estatu mailan duen posizionamendu ikertzaile eta industrialari aitortu nahi izan du, bikaintasun talde gisa izendatuz.

Nazioarteko bost estreinaldi Culinary Zineman

Joxe Mari Aizega eta José Luis Rebordinos.

Gastronomia Zientzien Fakultatea - Basque Culinary Center |

Donostiako Nazioarteko Zinemaldiaren 70. edizioaren barruan, nazioarteko bost estreinaldik Culinary Zinema saila osatu zuten. Boskotea hiru dokumentalek eta bi fikzioak osatu zuten. 'Mibu: Ilargia plater batean', jate txer japoniar ospetsua ezagutzeko aukera ematen duen dokumentala; 'Virgilio', Peruko jate txerko chefaren erretratu intimoa; eta 'La Huella', hondartzako paradore baten istorioa. Aukeraketa osatzeko fikzioak ere izan ziren: 'Nostalgia', familiaren herentziaren boterearen oroigarri; eta 'The Zen Diary', doluari eta bakardadearen balioari buruzko istorioa.

Afari tematikoak

Saileko bost film luzeekin batera afari tematikoak egin ziren irailaren 19tik 23ra bitartean Basque Culinary Centerren, eta

horien ezaugarri bateratua izan zen Uruguai, Txina, Japonia eta Peruko sukaldaritzatara egindako bidaia izan zen.

Culinary Zinemako afari tematikoak 'Mibu: La luna en un plato' (Ilargia plater batean) filmarekin lotutako afari batekin hasi ziren. Irailaren 20ko gaua Uruguaiako gastronomian zentratu zen, La Huella paradorearen taldearen eskutik; eta hilaren 21ean, berriz, 'The Zen Diary'.

Irailaren 22an, bertaratutakoek Txinako sukaldaritzaren tradizio handienetako batean oinarritutako esperientzia gastronomikoaz gozatu ahal izan zuten, 'Nostalgia' filmarekin batera. Azkenik, irailaren 23an, Virgilio Martinezek eta Pía Leonek Culinary Zinemaren edizio berri bati amaiera eman zioten, haien dokumentalean oinarritutako esperientzia gastronomikoa eskainiz.

Kalean da haur eta gazteei zuzendutako liburuen gida

'HAUR ETA GAZTE LITERATURA GIDA 2021' EGITEKO LANTALDEAN PARTE HARTU DUTE BIBLIOTEKA ETA ESKOLETATIK ETORRITAKO 14 LAGUNEK. HUMANITATE ETA HEZKUNTZA ZIENTZIEN FAKULTATEAK 1990. URTEAN JARRI ZUEN ABIAN PROIEKTU HAU.

Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea

| Mondragon Unibertsitateko Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultateak 2021. urtean euskaraz argitaratutako haur eta gazteei zuzendutako 227 liburuak biltzen dituen argitalpena kaleratu du: *Haur eta gazte literatura irakur gida 2021*. 2021. urteko gida egiteko, haur eta gazte literaturarekin lotutako bederatzirekuntetako 14 lagunek hartu dute parte, tartean, liburuazainek, eskoletako irakasleek eta Mondragon Unibertsitateko adituek.

Laguntzeko egindako bilduma

Egileen esanetan, "gida hau talde baten lan jarraituaren eta liburu askoren irakurketaren emaitza da. Guraso, irakasle eta bibliotekariarentzat lagungarri izan nahi du". Egileen iritziz, gidak "ezin du irakurketa zuzena ordezkatu, ezta irakurketak sortzen duen plazerra bera ere, ez baita talde honek egiten duen irakurketaren adierazpena baino".

1990. urtean hasi ziren Mondragon Unibertsitateko Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultateko Haur Liburu Mintegiko kideak literatura gida kaleratzen. Proiektua elkarlanean egiten dute fakultateko arduradunek, Debagoieneko udal liburutegiko eta ibarreko ikastetxeetako irakasleekin batera. 2001. urtetik aurrera argitaratutako zerbaki guztiak daude sarean, denon eskura.

2021eko gidaren azala.

Senior programaren bigarren edizioa

ENPRESAGINTZA FAKULTATEAK ETA ADEGIK ABIAN JARRI DUTE URTARRILAREN 26TIK EKAINAREN 29RA DONOSTIAN GARATUKO DEN PROGRAMA, MENTORIZAZIO PERTSONALIZATUKO ONLINE SAIOEKIN UZTARTUTA.

Enpresagintza Fakultatea | Mondragon Unibertsitateak eta Adegik abian jarri dute Pertsonen, Kulturaren eta Lanaren Etorrizunerako Talentuaren arloko senior programaren bigarren edizioa. Aditu ikastaro honen helburua da profesionalak giza baliabideetan prestatzea, lan munduan gertatzen ari diren joera aldaketak eta pertsonen kudeaketan duten eragina kontuan hartuta.

Egungo joeretara egokitua

Testuinguru aldakor horretan, erakundeetan pertsonak kudeatzeko funtzioa enpresen lehiakortasunaren funtsezko palanka bihurtzen dabil; eta, beraz, erronka berriei erantzuteko gaitasunak behar ditu. Izan ere, giza baliabideetako adituek badakite lan munduko joerak bete-betean eragiten dabilzala erakundeetako pertsonen kudeaketan. Programa Donostian garatuko da 2023ko urtarrilaren 26tik 2023ko ekainaren 29ra bitartean, formatu erdi-presentzialean, hamabost egunean behin, ostegun arratsaldetan, eta mentorizazio pertsonalizatuko eta elkarlaneko ikaskuntzako on line saioekin uztartuko dira.

Goi Eskola Politeknikoaren eta ULMAREN arteko aliantza

ULMAko eta Goi Eskola Politeknikoko ordezkariak akordioa sinatu dute.

Goi Eskola Politeknikoa | Goi Eskola Politeknikoak eta ULMA Taldeak epe luzerako lankidetzaz zientifiko-teknologikorako hitzarmena sinatu dute, prestakuntza, ikerketa eta transferentzia programa bat abian jartzeko. Akordio horrek ezagutza teknologikoaren, ezagutzaren trukearen eta transferentziaren arloetan lankidetzaz sustatzen du, bai eta ULMAREN eraginkortasuna eta lehiakortasuna epe labur eta luzera hobetzeko elkarlaneko jardueren sustapena ere. Testuinguru horretan, talentua kudeatzeko jarduerak eta programak jarriko dira abian, eta ULMAREN eta Eskola Politeknikoaren arteko jarduerak koordinatuak

sustatuko dira, gazteen artean esparru zientifiko-teknologikoak sustatzearekin lotuta.

Lankidetzaz historikoa

Goi Eskola Politeknikoak eta ULMAK ibilbide luzea egin dute elkarlanean prestakuntzan, ikerketan eta transferentzian, batez ere ULMA Taldearen intereseko eremuetan. Lankidetzaz hori epe luzerako akordio batean formalizatuta, lankidetzaz eta diziplina anitzeko lantalde bat osatuko da, eta lantalde horretan ULMAKo profesionalak eta unibertsitateko ikertzaile eta ikasleek parte hartuko dute.

Europako baSE proiektua abian da

GOI ESKOLA POLITEKNIKOAK GIDATZEN DUEN ETA GIZARTE EKONOMIA BIZIBERRITZEKO HELBURUA DUEN PROIEKTUAK EUROPAKO ERKIDEGOKO TALDE HANDIA BILTZEN DU

Hainbat erakunde osatzen dute proiektua.

Goi Eskola Politeknikoa | Goi Eskola Politeknikoak gidatzen du baSE proiektua, Europako 10 herrialdeetako 25 erakunde parte hartzen duten proiektu europarra; horien artean MONDRAGON Korporazioak ere parte hartzen du. Proiektu honen helburua kontinenterako estrategia bat garatzea da, gizarte-ekonomiako trebetasun berriak lantzeko, batez ere eremu digital eta berdeetan, Gizarte Ekonomiaren eta Hurbiltasunaren sektoreko okupazio-profilei dagokienez.

Gainera, baSE proiektuak hezkuntzaren eta prestakuntzaren maila desberdinen arteko ezagutza-trukearen aldeko apustua egiten du, eta ekosistema hazten laguntzen du, gizarte-ekonomiako (GE) jardueren bidez. Horrela, trebetasunen desorekei heldu nahi zaie, eta trebetasun berriak eman, gizarte-ekonomiako sektoreko okupazio-profilei dagokienez.

Estrategikoa European

Erasmus+ programak finantzatzen du proiektua, eta 3,9 milioi euroko aurrekontua du, Europako hainbat iturritatik jasotakoak. Nazioarteko proiektu bat da, eta Europar Batasunak 2016an egindako azterlan batetik abiatzen da. Ikerketa hori 2021eko merkatu bakarrari buruzko urteko txostenaren oinarri izan da. Txosten horretan gizarte ekonomiaren sektorea 13,8 milioi pertsoneri lana ematen dien sektore gisa erakusten da; hain zuzen ere, Europar Batasuneko langileen %6,2, eta 82,8 milioi boluntario eta kooperatibetako edo beste erakunde batzuetako 232 milioi kide mobilizatzen ditu.

Fatmata Binta, Basque Culinary World Prizeko irabazlea.

Fatmata Binta, Basque Culinary World Prize 2022ko irabazlea

FATMATA BINTA 'DINE ON A MAT' PROIEKTUAK EZAGUN EGIN DU, AFRIKAKO TRIBU NOMADA HANDIENA DEN FULANIEN SUKALDARITZA-KULTURAREN INGURUKO DIBULGAZIO ETA GARAPEN-LANAGATIK.

Gastronomia Zientzien Fakultatea - Basque Culinary Center | Fatmata Binta, fulani sukaldaritza nomada eta modernoaren egungo erreferentia, Basque Culinary World Prize sariaren irabazle izendatu dute. Basque Culinary Centerrek eta Eusko Jaurlaritzak ematen dute saria, Euskadi-Basque Country estrategia integralaren esparruan.

Basque Culinary Centerreko Nazioarteko Batzordeko ordezkariak osatutako epaimahaiak, Joan Roca sukaldaria buru duela, Binta chef irabazlea aukeratu du, bere tribuaren sukaldaritza-kulturan datzan potentzialaren inguruan egiten duen dibulgazio eta garapen lanagatik. Jatorriz Sierra Leonako da, eta Binta sukaldariak fulanien berezko janariarekin harremanak izateko ohiturak, zapoak eta moduak partekatzeko ahalegina egiten du, 'Dine on a mat' ekimenaren bitartez. Hala, bermatu nahi du mahaia elkarrizketa, ulermen, hezkuntza, ekitate eta praktika jasangarrien iturri baliotsua izatea.

Hezkuntzan lan egitea

Fulani Kitchen Foundation-etik, Binta-ren helburua da Fulani eskualde guztietako emakume eta neskatok heztea, gaitzea eta ahalduntzea. Lehenik eta behin, emakumeentzat santutegi gisa jardungo duen eta gizarte, hezkuntza eta komunitateko premiei erantzutera bideratuta dagoen zentro bat

eraikitzea, era berean hainbat motatako produktuak prozesatzeko eta ontziratzekeo babesleku seguru bat ere izango dena.

Fundazioa lau hektareatan hasi da lanean, 500era arte iristeko esperantzan; eta, horrela, gutxienez 200 tona fonio-glutenik gabeko zereala-esportatzea lortu du Afrikako hainbat herrialdetara eta atzerrira, aprobeztatu gabeko eremuen produktibitatea handitzearen alde eginez, eta ekonomia autonomia, elikagaien segurtasuna eta landa-komunitate horientzako enplegarritasuna bermatuz.

Aipamen bereziak

Horrez gain, epaimahaiak beste bi chef saritu ditu: Douglas McMaster eta Edson Leite. Douglas McMaster (Erresuma Batua) aipatzerakoan, haien sormena zero waste (Zero Waste Cooking School) bezalako ekimenen bidez sustatzeko erabiltzea goraitatu du. Izan ere, konfinamenduan zehar sortu zen, filosofia hori sustatzeko eta gizarte modu hurbilean eta sortzailean alferrik galtzearen arazoak kontzientziatzeko. Eta Edson Leite (Brasil) nabarmendu du, 2012an sortu zuen Gastronomiako Eskola Periferikoaren bidez lan-aukeren bila dabiltzan gazteei lagundu ahal izango dieten sukaldaritza eta laguntza-programak diseinatzeagatik.

Mondragon Team Academy, inbertsiorako palanka

URRIAREN 18 ETA 19AN EGIN ZEN B-VENTUREREN 2022KO EDIZIOA BILBOKO EUSKALDUNA JAUREGIAN. TAILER, STAND, PONENTZIA ETA MAHAI-INGURU EZBERDINAK IZAN ZIREN, EMAKUME EKINTZAILE INBERTSORE ETA ERAKUNDEEN TOPALEKU BILAKATUZ.

Euskaldunan egindako ekitaldiren argazki bat.

Facultad de Empresariales | B Ventureren 2022ko edizioan presentzia handia izan zuen Mondragon Team Academyk. Mondragon Team Academyn sortutako proiektuek aukera izan zuten beraien proposamena ikusarazteko, B Ventureren edizio honetan gune propio bat izanez. Horietako bi proiektu agertoki nagusian aurkeztu ziren Trak eta Lup-ek eta, bestalde, Diateknia, Euskape, Gaman, MyWayHeels eta Kuvu proiektuek ere stand batekin parte hartu zuten.

Bestalde, Mondragon Team Academy-ko Bilboko laborategiko team coach-en taldeko kide batzuek tailer bat gidatu zuten, eskalagarritasunari buruzko startup, aholkularitza-enpresa eta gazte ekintzaileen partaidetzarekin, negozio bat ideiatik inpaktura nola pasatuz azalduz. Prestakuntza horretan 4Pen kontzeptua sakondu zen: People, Purpose, Planet eta Profit (beste 3 P-ak lortzeko tresna gisa). Teoria hori MTArekin ikaskuntza-prozesuan eta Falkon Model

Mondragon Team Academyn sortutako proiektuek aukera izan zuten beraien proposamena ikusarazteko, B Ventureren edizio honetan gune propio bat izanez.

metodologian ere aplikatzen da, eta ekintzailtza-proiektuetatik inpaktua duten ekintzailtza-proiektuetara igarotzen laguntzen digu. Parte-hartzaile guztien artean, proiektuen iraunkortasuna iraunkortasun ekonomiko hutsetik haratago doala jabetu nahi zen, egungo jasangarritasun-ikuspegia berronertze aldera eraldatuz.

LEINNeke ikasleek antolatuta

LEINNekek antolatzaile-taldean parte hartu dute, ekitaldiaren prozesu osoa diseinatu eta landuz, eta parte-hartzaileen esperientzia babestuz, 50 LEINNe baina gehiago baitzeuden.

Ikasitako guztiaren artean, Startup kontzeptutik ContinueUp-era joan nahi dugula ikusi dugu. Kontzeptu horretan hastera funtsezkoa da, baina are gehiago, modu iraunkorrean jarraitzea, gizarte, ingurumen eta ekonomia inpaktua kontuan hartuta.

Lurralde bizigarriak sustatzeko bilkura

KOOPFABRIKAK ANTOLATUTAKO JARDUNALDIAN PARTE HARTU DUTE, BESTEAK BESTE, OLATUKOOP-EKO ETA MONDRAGON UNIBERTSITATEKO ORDEZKARIEK ETA IVAN MIRÓ, BARTZELONAKO LA CIUTAT INVISIBLEKO KIDEAK.

Lazkaoko Biziolan egin zen jardunaldia.

Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea

KoopFabrika egitasmoak antolatuta, *Lurralde kooperatiboak* josten izeneko jardunaldia egin dute urriaren 6an eta 7an, Lazkaoko Biziolan. Bilkuraren xedea izan da Euskal Herrian eta beste lurraldeetan geroz eta gehiago sortzen ari diren esperientzia publiko-kooperatibo-komunitario eraldatzaileak ezagutzea eta esperientzia horiek partekatzea. Gainera, Gobernantza publiko-komunitarioaren erronkak eta aukerak zeintzuk diren aztertze ere baliagarria izan da jardunaldia.

Bilkuran parte hartu dute Ivan Miró Bartzelonako La Ciutat Invisible-ko ordezkariak, Jule Goikoetxea EHUko ikertzaileak, Andoni Egia Hernani Burujabe-ko ordezkariak eta Isabel Elizalde Malerreka Commons-eko esperientziakoak.

Ekosistema berriak sustatuz

Biziolako jardunaldia baliatu dute Lurralde Eskola proiektuaren osaketa egiteko. "Eskalajauzi bat" egin beharra azpimarratu dute. Arianne Kareaga proiektuaren sustatzaile eta Mondragon Unibertsitateko ikerlariak gaineratu duen moduan: "proiektu solteak baino, lurraldeari atxikitako ekosistemako kooperatibo-komunitarioak sustatzeko dispositiboa sortu nahiko genuke, pertsona eta komunitatea ardatz izango dutenak".

KoopFabrika da ekonomia sozial eraldatzailea eta ekintzailtza soziala sustatzeko programa, eta egitasmoaren helburua da proiektu profesional eta ekimen sozio-ekonomikoak martxan jartzen laguntzea. 2017an lehen aldiz abian jarri zenetik, KoopFabrikak hamarnaka proiektu bultzatu ditu.

Nazioarteko ikasleak

Ezagutu beharreko lurraldea

IKASTURTE BAKOITZEAN MUNDU OSOKO GAZTEAK JASOTZEN DITU MONDRAGON UNIBERTSITATEAK, HAUEN NAZIOARTEKO PRESTAKUNTZAN ERAGITEKO ASMOAREKIN. NAZIOARTEKOTZEAREN ALDEKO APUSTUA EGIN ZUENETIK, UNIBERTSITATEAK NAZIOARTEKO PRESTAKUNTZA-PLANEN ESKAINTZA ABERASTUZ JOAN DA AKADEMIA, IKERKETA EDO ENPRESA IKUSPUNTUTIK.

2022ko iraila. Ikasturte berri baten hasiera, beste bat gehiago jende askorentzat, berezia beste askorentzat. Mundu osoko ehunka ikaslekuda osoa daramate nazioarteko abentura baterako prestatzen. Hegazkin bat hartu eta abenturara abiatu aurretik norberaren buruari zenbait galdera egiteko unea da; Ze arropa mota sartu maletan? Merez du etxetik janari pixka bat eramatea? Gai izango al naiz ingurune berri batean integartzeko?

Hiru urte dira galdera horiek guztiak Stefano Giuseppe Danessiren burutik pasatu zirela, nahiz eta nazioartekotzea berari ez zaion berria. Italiarren biloba eta perutarren semea, Stefano duela 21 urte jaio zen Houstonen, baina zazpi urterekin gurasoekin Perura joan zen bizitzera. Bertan hazi zen 17 urte zituen arte, eta orduan beste behin Donostiara joateko ekipajea egitea otu zitzaion, Basque Culinary Centerreko Gastronomia eta Sukaldaritzako Arteen Graduan matrikulatu baitzen.

Danessik gogoan du Euskal Herrira iristean gastronomiarekin zuen loturagatik bakarrik ezagutzen zuen hiri batean aurkitu zuela bere burua, familia eta lagunetatik urrun, eta horrek abiadura handiagoan hazi eta

heltzea ekarri ziola. Berak dionez, gastronomia betidanik erakargarri egin zaio, eta sektorean zeuden aukerei buruz merkatu-azterketa egin zuenean, Basque Culinary Centerren alde egin zuen, batez ere industria gastronomikoan osotasunean sakontzeko ematen zion aukeragatik.

Danessik Basque Culinary Centerren alde egin zuen, batez ere industria gastronomikoan osotasunean sakontzeko ematen zion aukeragatik”.

Gaur egun, Danessi Gastronomia eta Sukaldaritzako Arteen Graduaren laugarren mailan dago, eta ikasturte honetako lehen lauhilekoa egin ondoren, Suitzara joango da praktika profesionalak egitera, arrazoi profesionalengatik bere familia Alpeetako herrialdera joan baita bizitzera. Beraz, Stefano nazioarteko abentura berri bat hastear dago oraindik Donostiako egonaldia bukatu gabe, eta nazioartekotzean ahalik eta gehien esperimentatzeko asmo sendoa du. Bere hitzetan, “Europak hizkuntza, kultura edo lurralde ezberdinak ezagutzeko aukera eskaintzen du Latinoamerika baino eremu txikiagoan, eta kontinentearen garapen sozial eta kulturala inspirazio iturri agortezina da”. Horregatik, Danessik urte batzuek luzatu nahi du Europako egonaldia, nahiz eta bere epe luzerako asmoa Perura itzultzea den: “behin nire prestakuntza amaituta, nire herrialdera itzuli nahi nuke, nire ezagutzak aplikatu eta Peru mapan jarriko duen zerbaitetan ekiteko, uste baitut baditu elakanpoan ezagunagoak izatea merezi duten produktuak eta sukaldaritzako tradizioa”.

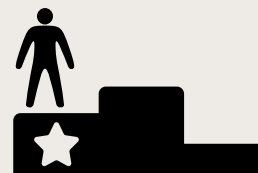
Kultura berriak ezagutu

Nora eta Anica Suitzatik datoz, eta Mondragon Unibertsitateari buruz jakin zuten Euskal Herriko ingurua erakargarri egiten zitzaielako. Gazte helvetiar hauek Euskal Herriekin zerikusia duten guztiaren ikerlaritzat dute beraien burua, eta nahiz eta aurretik ez zuten inoiz lur hauek bisitatzeko aukerarik izan, kontakizun zoragarrian entzunak zituzten bertako paisaiei buruz eta mendiaren eta kostaldearen arteko hurbiltasunari buruz, beraien jatorrizko herrialdean pentsaezina den zerbait. Bertatik bertara arakatu, jakin zuten hizkuntza propio bat dagoela hemen, eta horretarako nahi zutela ondorioztatu zuten, euskal kulturaren bere forma guztiaren interesa agertzeaz gain. Behin Euskal Herria helmuga interesgarri gisa identifikatuta, unibertsitateen bilaketa hasi zela diote, eta orduan aurkitu zutela Mondragon Unibertsitatea. Beraien hitzetan, “unibertsitateak zirrara handia eragin zigun, eta eskaintzen dituen

m
Mondragon
Unibertsitatea

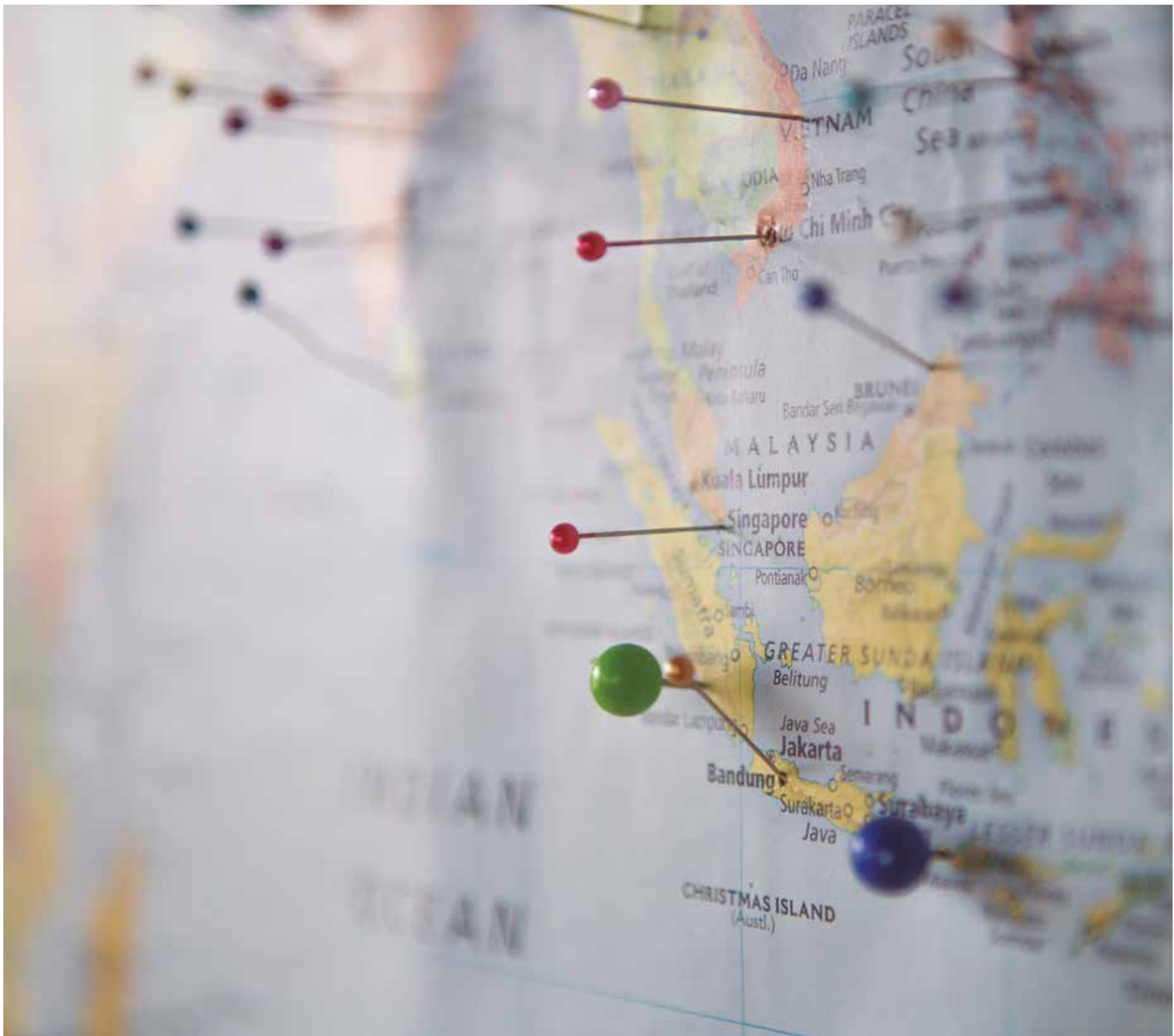
NAZIOARTEKO
1.500 IKASLE

ESTATUKO BIGARREN
UNIBERTSITATEA
MUGIKORTASUNEAN,
U-MULTIRANK-EN ARABERA

GRADUKO IKASLEEN % 52k
NAZIOARTEKO
ESPERIENTZIA DU

prestakuntza-moduluek berehala erakarri gintuzten”. Diotenez, inoiz ez ziren atzerrian denbora luzez egondakoak, eta nazioartean trebatzeko aukera aurkitu zuten, gaur egun funtsezkotzat jotzen dutena.

Nora eta Anica bat datoz Stefanorekin: “esperientziabenetan sentitzen hasten da errutinan murgiltzean”. Nora eta Anicaren kasuan, Hezkuntza eta Humanitate Zientzien Fakultateko ikasleak dira, eta oso eroso sentitzen direla diote. Gaur egun, hiru modulu desberdinetan daude matrikulatuta, eta oso interesgarritzat eta

zirrargarritzat jotzen dituzte. Hala ere, eskolen jarraikotasuna faltan botatzen dute; “orain asteen behin joaten gara unibertsitatera, eta asteen bizpahiru aldiz joatea gustatuko litzaiguke”. Beraiantzat, eskolak aukera bat dira irakasleekin eta ikaskideekin hitz egiteko, euskarari buruz gehiago ikasteko gune gisa identifikatzen baitituzte.

Nora eta Anica Suitzako ikasketetan azken urtean daude, eta beraien ustez ezagutza teorikoari dagokionez etapa aurreratuan daude, eta horregatik zerbait osagarria bilatzen dute nazioarteko egonaldian, euskarari buruz gehiago

Unibertsitateak zirrara handia eragin zigun, eta eskaintzen dituen prestakuntza-moduluek berehala erakarri gintuzten”.

Nora eta Anica.

jakiteaz gain, gaztelania modu intentsiboan ikasten ari baitira. Gainera, etorkizuneko irakasle izateko prestakuntzan, Suitzako agian garrantzi handirik ematen ez dieten gaitasunak eskuratzen ari direla diote, adibidez 0-6 urte bitarteko haurren garapena, beraien ikasketaprograman lehen mailako adinean zentratzen baitira gehiago.

Haien hitzetan, zaila da hemengo moduluak Suitzakoekin alderatzea, edukiak guztiz desberdinak baitira, “haurren garapenerako testuinguru anizkoitza moduluarekin alderatuta, desberdintasun handiena lantzen diren iturrietan dago”.

Profil profesionala osatzen

Mario Andre Molinak 27 urte ditu eta Mexikoko Querétaro hirian jaioa da. Monterreyko Unibertsitate Teknologikoan ingeniari-tza ikasketak egin zituen, eta Mondragon Unibertsitateko Goi Eskola Politeknikora etorri da Zibersegurtasun, Datuen Analisi eta Hodei Konputazioan Masterra egiteko. Datuen analisiaren zale sutua izanik, Molinak arlo horretarako bere profil profesionala osatu nahi zuen, eta Mexikon zein Europan arlo horretan bilaketa sakona egin ondoren, Mondragon Unibertsitatearen aukeraren alde egin zuen, bereziki lana eta DUAL programa aplikatutako ikasketaplanaren eskaintzagatik; “esparru akademiko hutsa baino gehiago interesatzen zait lana, eta Mondragon Unibertsitateak enpresara oso bideratutako prestakuntza eskaintzen zidan”.

Aurreko protagonistak ez bezala, Mario Andre Molinak Euskal Herria ezagutzen zuen hona ikastera etorri aurretik; izan ere, Graduko ikasketak egin zituenean, Erasmus bat egin zuen Turinen (Italia), eta, bertan ezagututako hainbat euskal ikaslerekin batera, Donostia, Bilbo, Tolosa eta Zarautz bisitatuak zituen. Hala ere, bizipen berri honek

“

Esparru akademiko hutsa baino gehiago interesatzen zait lana, eta Mondragon Unibertsitateak enpresara oso bideratutako prestakuntza eskaintzen zidan”.

Mario Andre Molina

Gasteiz bezalako beste toki batzuk ezagutzeko aukera ematen diola dio, Arrasate bera ezagutzeaz gain, Turinen Mondragon Unibertsitateko ikasleekin bat egin arren bere garaian ezagutu ez zuena.

Molina pozik dago bizitzen ari den esperientziarekin, eta uste du bereganatzen ari den ezagutzak oso baliagarriak izango zaizkiola etorkizunean: “Nire lanean, Mexikoko software-analista gisa, apur bat galduta nengoen, tresnak falta zitzaizkidala sentitzen nuen, eta nire profila osatzeko ezagutza berriak eskuratzeko modua bilatzen nuen”. Gainera, unibertsitatearen lan-erritmoa nabarmentzen du, “ohituta nengoen baina handiagoa; izan ere, horrek eskatzen didan

inplikazioarekin motibatuta nago. Gainera, nire lantaldean euskara nagusitzen dagaztelaniaren gainetik, eta hori erronka handiagoa da, egunetik egunera nire burua beste maila batera eramaten saiatzen ari naiz”. Molinak funtsezkotzat jotzen du bere prestakuntzan nazioartekotzea, eta uste du, nazioarteko profil batekin, etorkizunean gogoko lanpostu bat lortu ahal izango duela uste du, Europan edo Mexikora itzultzean.

Asko dira mundu osoan zehar Mondragon Unibertsitateara joateko ikasleek aurkitzen dituzten arrazoiak, bakoitzak bere motibazioetan oinarrituta jokatzeko baitu. Horietako bakoitzari erantzuteko, unibertsitateak urteak daramatza nazioarteko estrategia batean lanean,

eta estrategia horren emaitzak jasotzen hasi dira, ikasleentzako, enpresentzako edo bestelako prestakuntza-zentroentzako erreferente bilakatuz.

“

Unibertsitateak urteak daramatza nazioarteko estrategia batean lanean, eta estrategia horren emaitzak jasotzen hasi dira”.

EN

A DESTINATION TO DISCOVER

MONDRAGON UNIBERTSITATEA'S INTERNATIONAL EDUCATION PLANS FOR ACADEMIA, RESEARCH AND BUSINESS ATTRACT STUDENTS FROM AROUND THE WORLD.

September 2022 is the start of a regular academic year for some, but others have spent all summer preparing an international adventure.

One of them is Stefano Giuseppe Danessi, who was born in Houston of Italian and Peruvian descent. Raised in Peru, he's come to San Sebastian to study Gastronomy and Culinary Arts at the Basque Culinary Center.

Danessi remembers arriving in the Basque Country to find a city he knew only through its food. He ultimately chose the Basque Culinary Center, “so he could explore the entire culinary industry, not just making food”.

Danessi is a fourth year Food and Culinary Science student and he's starting an internship in Switzerland soon. “In Europe”, he says, “you can experience so many languages and cultures in such a small area. It's so inspiring.” Danessi plans to go back to Peru after graduation to apply his knowledge to a local project.

Discovering a New Culture

Nora and Anica are from Switzerland. They were drawn to the Basque Country by its mountains and sea and the unique language and culture. After looking at many universities they found Mondragon Unibertsitatea and they liked it right away. They'd never spent much time outside their country, but they think studying abroad is extremely valuable.

Something all the students think is important is getting into the routine. Nora and Anica are in Education and Humanities Sciences and they love their courses. But they'd like to have class more often because of the conversations

with professors and other students and to learn more about the Basque language.

Nora and Anica are in their last year and they're looking for experiences beyond academic course work. In addition to studying Spanish and Basque, they're learning skills that may not be emphasized back home, like early childhood development from 0 to 6. But they say, “It's hard to compare because the content is so different.”

Building Qualifications

Mario Andre Molina is a 27 year old engineer from Mexico. He came to the Mondragon Unibertsitatea Polytechnic School to do a master's in Cybersecurity, Data Analysis and Cloud Computing. After looking at programmes in both Mexico and Europe, he chose the university primarily because of the DUAL programme.

Unlike the others, Mario Andre Molina had been to the Basque Country before. He visited San Sebastián, Bilbao, Vitoria and Arrasate while he was an Erasmus student in Italy.

Molina is happy with his experience and thinks the knowledge he's gaining will be useful in the future. He said, “At my job as a software analyst in Mexico I think I lacked tools”. Molina is motivated by the faster pace and believes his experience will be key to finding a good job either in Europe or Mexico.

Students from around the world come to Mondragon Unibertsitatea for many reasons. Years of work on its international strategy is making the university a leader for students, companies and other learning institutions.

MUGIKORTASUNAREN BALIOA

Arturo Alvarado Hierro. Mexikoko Mondragon Unibertsitateko errektorea (UMx)

Nazioartekotasuna hitz generikoa da goi-mailako hezkuntzan, unibertsitate bakoitzak nahiago edo ahal duen moduan azaltzen dena, eta salgarria den heinean asko aipatzen dena. Bidaiatzeko ideiak gazteak erakartzen ditu, eta garuneko hemisferio zuzenera eta emozionalera jotzen du. Horrek gradu batean edo unibertsitate batean matrikulatzeko erabakia indartzen du, ezkerreko hemisferioaren argudio klasikoen aurrean: enplegarritasuna, kalitatea, egokitasuna, alternantzia, etab. Salgarria denez, denek aipatzen dute, gaur egun eduki beharrezkoa den zerbait izanik, eta askok atzerriko irakasleekin, datozen atzerriko ikasleekin, nazioarteko aliantzekin, unibertsitatearen beraren proiektioarekin eta abarrekin azaltzen dute.

Nire ustez, ikasleentzat eta haien prestakuntzarentzat balio eztabaidaezina ematen duen nazioartekotasunaren elementu ordezkaezina mugikortasuna da. Mugikortasun motza edo luzea, baina mugikortasuna, kontrolatutako inguruaren erosotasunetik ateratzeko joera hori, beste kultura baten ziurgabetasunari aurre egiteko, tartean dauden kilometroek ematen duten perspektibarekin eta behin urrun eta itzulera-datarekin atzera egiteko zailtasunarekin.

Unibertsitate batek bete behar duen funtzio soziala alde batera utzita, hau ezin da egon bere lurraldearekiko deskonektaturik, ezta bere tituludunek aurre egin beharko dioten enpresa-etorkizunetik ere. Zentzu horretan, leialki uste dut MUK eta UMxek aktiboki sustatzen dugula mugikortasuna, ez moda bat bezala, baizik eta ulertuz biak batez ere industria (eta produkzio) lurraldeetan finkatuta gaudela, non lan multikulturala eta lanaren mugikortasuna

gure graduatuen lan-bizitzaren ezaugarri bat den, eta gero eta gehiago izango den. Enpresa multinazionalaletan murgilduta egonik, mundu osoan egoitzak izanik, kultura eta errealitate oso desberdinetako pertsonekin, ezinbestekoa da sentsibilitatea izatea mundua ikusteko beste modu batzuk errespetatzeko (produktibitatea eta lehiakortasuna galdu gabe), eta pertsona eta erakunde bakoitza aberastuko duten arazoei aurre egiteko beste ikuspegi batzuk baloratzeko.

Nire ustez, ikasleentzat eta haien prestakuntzarentzat balio eztabaidaezina ematen duen nazioartekotasunaren elementu ordezkaezina mugikortasuna da.

Mugikortasun motza edo luzea, baina mugikortasuna.

Pertsonalki asko gozatzen dut urtero UMx-era etortzen diren Enpresagintzako ikasleekin eta Euskal Herrian faltan botatzen dutena kontatzen didatenean, Mexikoko kulturaren duten balioa, atentzia ematen diena eta baita grazia ematen diena ere. Batzuetan, aitortzeko duguna atera eta egiaztatu egin behar da. Askok gustatzen zait Mexikon dantza-eskolez gozatzea, beste testuinguru batera irekitzea eta amaitzean hobeto

edo okerrago ez dagoela jabetzea, errespetua duten eta beti borondate onez lagundu daitezkeen bizimoduak bakarrik.

HUHEZIKO ikasleekin ziklo honetan gertatu bezala, aldi luzeagoetan etortzen direnean edo lan-mugikortasuna dagoenean, inoiz ez da falta "moctezuma mendekuaren astea", non denek sufritzen duten janari hain ezberdina kontsumitzearen ondorioa. Txikia izanda ere, historia bakoitzean ikaskuntza bat dago, eta karga emozionaleko gaia hain handia denez, ikaskuntza hauek iraunkorrak izaten dira.

Gauza bera gertatzen da UMxeko ikasleak sei hileko edo master batean Euskal Herrian daudenean, bat baino gehiago ilea moztuta edo moda influentzia berriekin itzultzen denean (orain arte inork ez du kopetako ilea kopiatu oraindik, baina gertatuko da), edo sukaldaritza ikusgarri baten erreferentzia gastronomikoekin zein paisaia bikainekin txundituta.

Gaztetasunaren nostalgiara jotzen duten esperientzia pertsonaletatik haratago, prozesu osoko gauzarik garrantzitsuena emaitza da: askotariko testuinguruetan arrakastaz eta errespetuz moldatzeko gai diren profesional gazteak. Garrantzitsua da joatea, baina are garrantzitsuagoa da itzultzea, atzerritarra arrotza ez delako kontzientziarekin itzultzen baitira. Atzerritarra lankide bat da ere; eta bi zentzuetan egon daitezkeen orokortze kultural zailetatik haratago, badago pertsona konfiantza emango didan pertsona bat, berarekin lan egiteko eta, batez ere, hainbeste falta zaizkigun garai hauetan, horrek eragiten diguna gogorarazteko: lankidetzan aritzea eta borondate onean lankidetzan aritzeko.

“Mundura irekitako unibertsitate globala izan nahi dugu”

Modesto Mateos

Mondragon Unibertsitatearen Nazioarteko arduraduna

NAZIOARTEKOTZA LEHENTASUNEZKO GAIA DA MONDRAGON UNIBERTSITATEAREN ESTRATEGIAN, ETA HORREN BAITAN, AZKEN URTEETAN PROIEKTU ETA EKIMEN EZBERDINAK MARTXAN JARRI DITU ERAKUNDEAK. HONI ESKER, GAUR EGUN MONDRAGON UNIBERTSITATEA ERREFERENTE BILAKATU DA NAZIOARTEKO UNIBERTSITATE ETA ENPRESEN ARTEAN, HAZKUNDE JARRAITUARI ESKER.

2016ko uztaiaz geroztik Modesto Mateos Mondragon Unibertsitatearen Nazioarteko Arduradun gisa aritu da lanean. Otsailean Jaione Iriondori emango dio erreleboakarguan, eta une hori iritsi bitartean sei urte hauetako ibilbidea erreparatzeko elkartu gara berarekin.

Zein da gaur egungo argazkia nazioartekotzearen arloan? Mondragon Unibertsitatearen lehentasun estrategikoen artean,

mundura irekitako unibertsitate globalaren izaera sendotzearen helburua definitu dugu, eta argi eta garbi nazioarteko izaera areagotu zaigula esan dezakegu.

Gaur egun, Mondragon Unibertsitateko 1.500 ikasle inguruk parte hartzen dute unibertsitate eskaintzen ditugun mugikortasun programadesberdinetan. Horrez gain, mugikortasun-programa klasikoez gain, gure unibertsitateak mugikortasun-programa laburrak edo intentsiboak ere eskaintzen ditu, ikasleek ingurune global batean jarduerak eta proiektuak garatzeko aukera izan dezaten. Azken urteotan, adibidez, batz bestea, nazioarteko esperientzia eskuratu duen graduiko ikaslegoa %52koa izan da. Horrek ere baduaitortza, 2020 urtetik, Mondragon Unibertsitatea estatuko bigarren unibertsitatea baita ikasleen mugikortasunean *U-multirank*-en arabera. Gainera, Mondragon Unibertsitatean urtero ehunen bat trukeko ikasle jasotzen dira atzerriko *partner* unibertsitateetatik, gehienbat Frantzia, Mexiko, Turkia edo Italiatik adibidez. Tituludunentzat ordea, Global Training programan ere parte hartzen dugu.

Ikasleei eskaintzen zaizkien mugikortasun programez gain, mugikortasun programak eskaintzen dizkiegu langileei, Erasmus+ Staff Mobility programaren barruan. Programa honen baitan langileagoari nazioarteko erakundeetan egonaldi laburrak egiteko aukera eskaintzen zaie, formazio, ikerketa edo irakaskuntza lanak egiteko.

Mondragon Unibertsitatean ere baditugu urtero gurekin gradu, unibertsitate master eta doktorego programa osoak egiten dituzten nazioarteko ikasleak. Adibidez, 2022-2023 ikasturtean, 150 nazioarteko ikasle ditugu Mondragon Unibertsitate eskaintzen ditugun graduak, unibertsitate masterrak edo doktorego programa burutzen.

Esan daiteke beraz, egungo egoera oparoa dela. Proiektu konkreturen bat nabarmenduko zenuke? Asko diranabarmendzeko modukoak baina aipatu nahi nuke nazioartekotasuna Mondragon Unibertsitatean ez dela oraingo kontu bat.

Adibide bezala, Mondragon Unibertsitateak abian jarri zuen

Bidean zehar suertatutako erronkak talde lanean gainditu ditugu”

nazioarteko lehenengo proiektua 70eko hamarkadan abiatu zen Goier izan zen. Goi Eskola Politeknikoak bideratu zuen eta horren baitan, lehenengo ikasleak atzerri joateko aukera izan zuten beraien ikasketen atal bat burutzera.

2009 urtean, berriz, MEI (Mondragon Educación Internacional) sortu genuen Korporazioarekin eta Alecop-ekin batera, Unibertsitatea eta bere hezkuntza eredu nazioartean zabaltzeko.

Horien ondoren, hainbat eta hainbat jarri dira martxan eta aipatuko nituzke adibidez, 2017an Mondragon Unibertsitateko International Days-en lehen edizioa antolatu genuela, eta bertan gure mugetatik kanpo datozen hezkuntza arloko irakasleek, ikerlariak eta administratzaileek parte hartzeko aukera dutela, gure errealitatea kanpoko erakutsi eta nazioartekotzeari hausnartzeko asmoarekin.

Esanguratsua den beste proiektu bat 2019an martxan jarritako Gira Mundo programa da, Brasileko Paraíba Estatuko Hezkuntza Idazkaritzarekin batera. Honen bitartez Oinarriko Irakaskuntzako Estatu Sareko ikasle, irakasle eta

zuzendariei nazioarteko hezkuntza-sistemetan murgiltzeko aukera ematen diegu, dagoeneko, 72 irakasle jasoz.

Horrez gain, enpresa arloari begira ere egin dugu gure aportazio txikia, Txekiar Foroaren aktibazioarekin, MONDRAGONeko kooperatiba eta herrialde horretako erakundeen arteko lankidetzaren hitzarmenak sinatuz.

Hauez gain, Erasmus+ programaren barruan garatu den ApprenticeshipQ eta martxan dagoen InclusiPHE proiektuak aipatuko nituzke. Lehen ikaskuntzen kalitatea hobetzeko kudeaketa-tresnak garatzerabideratua dago, eta bigarrenaren helburua Goi Mailako hezkuntza erakundeen politikak, mekanismoak eta praktikak hobetzea da, ikasle ez-tradizionalen parte-hartze inklusiborako.

Azkenik, Erasmus+ European Universities Initiative deialdiaren barruan, EU4DUAL (Ikasketa Dualen Unibertsitate Europarra) sortzeko Mondragon Unibertsitateak eskuratu berri duen proiektua ere nabarmendu behar dugu. Izan ere, unibertsitate partzuergo honen liderra Mondragon Unibertsitatea izango da. Proiektu honen helburua nazioarteko Hezkuntza Duala bultzatzea da, ikasle, akademiko eta enpresen elkarlana sustatuz Europa mailan dauden erronkakerantzuteko: klima-aldaketa, deskarbonizazioa edo digitalizazioa adibidez.

Urte hauetan une zailen ere aurre egitea tokatuko zitzazun. Zalantzarik gabe pandemia izan da erronkarik handiena. Pila bat ikasle atzerrian genituen une hartan (Europa, Japonia, AEB, Australia, Peru, Mexiko...) eta egun batetik bestera beraien itzulera kudeatu behar izan genuen. Krisi kabinetebatasatugenuen unibertsitate mailan eta guztion elkarlanari esker lortu genuen ikasleak bueltan ekartzea edo haien mugikortasunetansortutako inpaktua ahalik eta txikiena izatea, prozesuan zehar beraien segurtasuna bermatuz. Behin haur lortuta, ikasturtea arrakastaz bukatzea zen hurrengo erronka, aurreikusitaz zeuden ikasgaiak online bukatu eta martxan zeuden proiektuak eta praktikak aurkezteko modua aurkituz.

Pandemiak hurrengo ikasturtean ere, 2020-2021ean, eragin handia izaten jarraitu zuen. Muga asko itxita zeuden oraindik eta unibertsitate askok ikasgaiak online ematen

jarraitzen zuten. Hala eta guztiz ere, esfortzu handiz aurreikusitako ikasleen %70a bidaltzea lortu genuen.

Pandemiaren nazioarteko kudeaketaz oso harro nago egia esan, Mondragon Unibertsitateko Nazioarteko Taldeakegindako esfortzu itzelaz batez ere. Orain zorionez egoera normalizatu dela esan dezakegu.

Mondragon Unibertsitatea gaur egun nazioartean erreferente bat dela uste duzu? Oraindik badago lana egiteko. Enpresen nazioartekotzean laguntzea adibidez gure helburu estrategikoetako bat da, eta ikasketak egitera bidaltzeaz gain, ikasleak nazioarteko plan profesionaletan txertatzen asmatu behar dugu.

Ildo horretan, gure outgoing ikasleek nazioarteko ingurune batean trebatzen jarraitzeko eta aldi berean nazioarteko esperientzia bat izateko aukera dute, gure komunitatea nazioartean hedatuz.

Horretaz aparte, orokorrean esango nuke nazioartean ondo ikusiak gaudela, batez ere kanpoan ez daudelako hain ohituta Learning by doing metodologiara edo talde lanera. Orokorrean, gure indarguneez kontziente izanik erronka berriak gaintzen asmatu behar dugu.

Zure aroa bukatzeaz dela, zer opa diozuzure ondorengoiari? Tira, Jaione Iriondo nire lankidea da departamenduan, eta egunero ikusiko dut, baina bereziki zorte ona opa nahi diot. Erronka oso polita du aurretik.

HeatForm aurrera doa aurreikusitako bezala

TEKNOROT AUTOMOTIVE, HACETTEPE UNIBERTSITATEA, MONDRAGON UNIBERTSITATEA ETA ELAY-K, HEATFORM PROIEKTUAREN ERAKUNDE LAGUNTZAILEAK DIRENEK, EGINDAKO AURRERAPENAREN BALORAZIO POSITIBOA EGIN DUTE

HeatForm ikerketa-proiektu kolaboratiboa eta nazioartekoa da.

Goi Eskola Politeknikoa | HeatForm proiektuaren helburua da erresistentzia handiko altzairuen materialen (AHSS) erabilera sustatzea automobilaren industriarako piezen diseinuan eta fabrikazioan. Gainera, lorpen hori fabrikazio prozesuen energia eskaera handitu gabe egin nahi du. Nazioarteko lankidetzaren proiektu bat da, SMART Eureka Klusterrak, Turkiako TUBITAKek eta Espainiako CDTIK finantzaturakoa, eta Teknorot Automotive eta Elay enpresek parte hartzen dute, Hacettepe Unibertsitatearekin eta Mondragon Unibertsitatearekin lankidetzan.

Estanpazioaren industria berrasmatu

HeatForm automozioaren sektorerantz zuzendutako erresistentzia handiko materialen erabileraren aldeko apustua egiten duen proiektua da. Material berri horiek eraldatzeko zailtasunak arintzeko, abiapuntuko materialak tenperatura leunetan berotu nahi dira, propietaterik galdu gabe, eta, horrela, material horien harikortasuna handitu. Mondragon Unibertsitateak, Elayekin batera, beroak lagundutako ebaketa fineko prozesua garatuko den lan-

paketeetan parte hartzen du. Industria mailan existitzen ez den prozesu berri honen helburua ebaketa ahaleginak murriztea da, kalitatea handituz. Horri esker, muga elastiko altuko materialak prozesatu ahal izango dira; eta, aldi berean, azken piezen beharrezko lodierak murriztuko dira, osagaiak arinduz.

Prozesu berriaren garapenak erronka teknologiko handiak ditu lotuta, hala nola ebaketa tresnetan material bereziak erabiltzea, horien diseinua hobetzea eta tenperatura handietarako eta fabrikazio kadentzia handietarako egokia den olio formulazioa garatzea.

Lankidetzaren hitzarmena

HeatForm proiektua Mondragon Unibertsitateak eta Elayk udaberrian sinatu zuten lankidetzaren hitzarmenaren barruan kokatzen da. Automobilgintzaren industriak erresistentzia handiko

HeatForm automozioaren sektorerantz zuzendutako erresistentzia handiko materialen erabileraren aldeko apustua egiten duen proiektua da

materialen aldeko apustua egitendu, txapameheagoak erabili ahal izateko, horrela ibilgailuen pisua murriztu eta eraginkortasun energetikoa hobetzeko. Gaur egun, lankidetzaren inguruko doktorego-tesia egin da.

LEINN Graduko lehen maila Malagan

GRADU HAU MALAGAKO UDALAREKIN SINATUTAKO LANKIDETZA PROTOKOLOAREN BARRUAN SARTZEN DA, HIRIA BERRIKUNTZA ETA EKINTZAILETZAKO HIRI-EKOSISTEMA GISA INDARTZEKO ASMOZ.

LEINN Malagako taldea motibatuta dago.

Enpresagintza Fakultatea | Irailaren 19an hasi zen modu ofizialean Mondragon Unibertsitateko Enpresagintza Fakultateko Lidergo Ekintzaile eta Berrikuntzako Gradu Ofizialaren (LEINN) lehen ikasturtea eta TeamLabs, bere ikasketak laborategia, Malagan; zehazki, Beatas kaleko 34. zenbakian, hiriararen erdigunean.

LEINN Gradua Malagara iristearekin batera, talentua beste leku batzuetatik erakartzea ere bultzatu nahi da, Malaga ikasteko eta ekiteko leku erakargarria bihurtuz. Malagako LEINN Graduan matrikulatutako ikasleek %40 Malaga hiriburukoak, bertakoak, dira; eta gainontzeko %60 Andaluziako beste probintzia batzuetakoak, beste herrialdeetakoak (Kanariar Uharteak eta Galizia, esaterako) zein munduko beste leku batzuetakoak (Ekuador, esaterako). Mondragon Unibertsitateko Enpresagintza Fakultateak martxan dituen zortzi laborategiak batuta, LEINN gradua hasi dute hilabete honetan 400 gazte inguruk Oñatin, Irunen, Bilbon, Madrilan, Bartzelonan, Malagan, Valentzian, Shanghain eta Korean.

Bootcamp antolatzea

Gainera, LEINNen hasierarekin batera Malagan ospatu da Hackea Málaga, TeamLabs, Mondragon Unibertsitatea eta Singular teknologikoak antolatutako doako bootcamp-a, 42 Málaga Fundación Telefonica-rekin batera, eta Demium Startups-en lankidetzarekin. Amaitzeko, larrialdi klimatikoari irtenbidea ematen dioten egiazko zortzi proiektu aurkeztu dira.

Jarduera honek Malagako Udalaren finantziarioa eta laguntza izan du, Mondragon Unibertsitateak eta TeamLabsek Udalarekin sinatutako lankidetzaren protokoloaren barruan.

Ekintzailletza saria jaso du Robtrusionek

GOI ESKOLA POLITEKNIKOAK ETA IRURENA GROUPEK ELKARREKIN GARATZEN ARI DIREN PROIEKTUA TORIBIO ECHEVERRIA SARIETAN AITORTUA IZAN DA. IKEKERTA POROIEKTU BAT BEZALASA MARTXAN AJRRI ZENA ZAZPI PERTSONEK OSATUTAKO *STARTUP* BAT DA GAUR EGUN

Robtrusion osatzen duen taldeak pozik jaso du saria.

Goi Eskola Politeknikoa | Robtrusion Irurena Group eta Goi Eskola Politeknikoaren arteko ekintzailletzarako lankidetzara proiektua da eta moldetik kanpoko ultramore bidezko pultrusioan espezializatuta dago.

Robtrusion startup industrialabierakunde hauek duten hamar urte baino gehiagoko elkarlanaren ondorioa da, eta Toribio Echeverria saria jaso izanak ibilbide honi aitortza zuzena eskaintzen dio. Horrez gain 10.500 euroko dirulaguntza eta bideragarritasuna aztertzeke laguntza programak zein ekintzailletzaren eta industriaren arloko jardunaldi eta prestakuntzetarako izen emateko aukera ematen dio proiektuari. Sari honek bultzatu eta aitortu nahi dituen baloreak: ekimena, berrikuntza, ekintzarako gaitasuna, sormenerako ahalmena eta enpresak garatzeko kemena dira berrikuntza teknologikoari arreta berezia ipiniz.

Proiektuaren egoera

Orain arte egindako ikerketen arabera, ontzigintza sektorea da Robtrusionen teknologia berritzaile horretarako egokiena, ontzien profil kurbatuak modu automatizatuan fabrikatzeko aukera ematen baitu. Izan ere, Robtrusion FIBRE4YARDS proiektu europarrean dago, ontzigintzan teknologia berriak ezartzea helburu duen proiektuan.

Lehen makinak unibertsitateko laborategian instalatu dira jada eta

epe labur eta ertainera erronka izango da teknologia prestatzea merkatura ahalik eta lasterren jauzi egiteko.

Ikerketatik *startup*era

Egindako lanetatik abiatuta, moldez kanpoko pultrusio ultramorearen ikertzen duen lantaldeak ikusi zuen ikerketa-lerroak negozio-lerro berri bat bihurtzeko ahalmena zuela, eta, beraz, Robtrusion startupa sortu zen behar horri erantzuteko.

Robtrusion bost profesionalak eta bi doktoregaik osatutako startup bat izango da, eta gaur egun prozesuaren eta fabrikatutako osagaien ziurtapenean murgilduta dago, eta aldi berean, aktiboki jarraitzen du merkatu-azterketarekin. Era berean, proiektua bideragarriago egiteko Irurena Group du bidelagun. Enpresa honek esperientzia handia du zurarentzako estalduren ontze ultramorean, eta Goi Eskola Politeknikoarekin izandako lankidetzari esker, bere jardura dibertsifikatzea lortu du, moldez kanpoko pultrusio ultramorearen bidez. Gaur egun, pieza eta prozesu

ziurtapenean murgilduta dago eta merkatuan duen posizioa aztertzen ari da. Bertan, sektore nautikoa egokitzen jotzen da, teknika berri honek profil kurbatuak fabrikatzeko eskaintzen dituen aukerak direla eta, berak egindako makina bati esker.

Robtrusion FIBRE4YARDS proiektu europarrean dago, ontzigintzan teknologia berriak ezartzea helburu duen proiektuan

Ikastetxeei zuzendutako markagintza jardunaldia

'HAU DA MARKA! NOLA BEREIZTU ZURE IKASTETXEAREN MARKA?' JARDUNALDIAN, PARTE-HARTZAILEEK JORRATU DITUZTE MARKAK IKASTETXEETAN DUEN GARRANTZIAREKIN LOTUTAKO HAINBAT ALDERDI.

Jardunaldia Eskoriatzako campusean egin zen.

Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea | Urriaren 27an, hezkuntza, komunikazio eta marka uztartzen dituen jardunaldia antolatu zuten Eskoriatzako campusean: *Hau da marka! Nola bereiztu zure ikastetxearen marka?* Jardunaldia parte hartu zuten Euskal Herri osotik etorritako ikastetxeetako arduradunak eta eskola horietako komunikazio arloko langileak.

Agurtzane Elkoro AZKko marka eta komunikazio estrategia arduradunaren esanetan, "egun, edozein ikastetxerentzat ezinbestekoa da marka indartsu bat izatea; eta marka horren baloreekiko koherente jokatzeko, ez bakarrik besteengatik desberdintzeko baizik eta ikastetxea posizionatu eta indartzeko". Amaia Pavon Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultateko Komunikazio arloko proiektu eta transferentzia arduradunak gehitu du, hezkuntza erakundeak eta ikastetxeak arduraz bizi dituztela komunikazio gaiak: "Fakultatearen asmoa da transferentzia zerbitzu integrala eskaintzea: irakasle izango direnak eta dagoeneko diren profesionalak formatzea eta ikastetxeetako komunikazioaren ardura duten profesionalen laguntza".

Markagintza ikuspegi ezberdinetatik

Jardunaldiak bi zati izan ditu. Lehenean, Ivan Díaz Gonzalez markagintzan aditua eta marka aholkulariak hitzaldia eskaini du. Bere solasaldian, azaldu ditu hezkuntza erakunde baten marka hobetzeko estrategiak. Ondoren, hiru kasu arrakastatsu jorratu dira: San Fermin Ikastolak, Oñatiko BHI-k eta Tolosako Herrikide ikastetxeak egindako rebranding-a.

Ikastetxeetako igarobideak hobetzen

GOIESKOLA DEBAGOIENeko HERRI ESKOLEN ELKARTEAREKIN BATERA ANTOLATUTAKO JARDUNALDIAREN HELBURUA IZAN DA AZALTZEA AZKEN BI URTEOTAN IGAROBIDEAK HOBETZEKO EMAN DIREN URRATSAK.

Goieskola eskola publikoen elkartearekin batera antolatu zen "Igarobideak parte-hartze kultura eta garapen komunitarioaren norabidean" jardunaldia.

Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea | Mondragon Unibertsitateko Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultateak, Oñatiko eta Bergarako eskola publikoekin batera, *Igarobideak parte-hartze kultura eta garapen komunitarioaren norabidean* jardunaldia egin zuen, Eskoriatzako campusean, irailaren 5ean.

Igarobideak dira egoera batetik besterako aldaketa prozesuak.

Igarobideak dira egoerabatetik besterako aldaketa prozesuak. Eskoletan ematen diren igarobide batzuk une puntualetara mugatzen dira, adibidez, etapa aldaketetara; beste igarobide batzuk, ordea, etenik gabekoak eta orokorragoak izan ohi dira. Igarobideek eragin handia dute ume eta familien bizitzetan, aldaketa biopsikosozialak gertatzen direlako prozesu horietan.

Irati Sagardiak, Mondragon Unibertsitateko Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultateko ikerlariak, esan duen bezala, "igarobideaz hitz egiterakoan, momentuzehatzak aztertu izan dira, baina etenik gabeko prozesu konplexu bezalakoak behar ditugu".

Inklusibitatea jorratuz

Jardunaldian azaldu duten bezala, eskoletan prozesu horiei behar besteko garrantzia ematen ez zaiolakoan, Mondragon Unibertsitateko Zehar eta Hazitegi ikertaldeek igarobideak hobetzeko eta eskola inklusiboaren bidetik, Bergarako eta Oñatiko eskola publikoekin batera, prozesu parte-hartzaile jarri zuten abian orain dela bi ikasturte: Guztion ahotsa egitasmoa. Jardunaldian aurkeztu dituzte egitasmo horren lehenengo emaitzak.

Aeronautika iraunkor baten alde

Goi Eskola Politeknikoa | EKOPROP Elkarteak deialdiaren ikerketa proiektu bat da, eta zero emisio hegazkinaren propulsioko adimendun eta iraunkorrerako teknologia gaitzailak ditu ardatz. Mondragon Unibertsitateko Goi Eskola Politeknikoaren, Tecnaliaren, UPV/EHUren eta CTAREN arteko lankidetzaren proiektua da, eta Europar Batasunak aireko garraiorako ezarritako erronka berriei aurre egiteko behar diren teknologia garatzea du helburu. Clean Aviation-en bidez ezarritako erronka horien helburua da 2050erako berotegi-efektuko zero gas isurketa lortzea; eta, horretarako, beharrezkoak hidrogeno eta bioerregaiak erretzeko motorrak ikertzea eta berritzea. EKOPROP proiektuak, hain zuzenera, trantsizio horren lehen faseei heldu nahi die.

Proiektuaren funtsezko atal bat

Proiektuan parte hartzen duen Goi Eskola Politeknikoko taldeak, zehazki Errendimendu Handiko Mekanizazio ikerketakoak, hiru zereginen ardura du nagusiki.

Lehenengo osagai hibridoak eta dentsitate aldakorrekiko ezaugarritzea da, metodo konbentzionalen bidez fabrikatutako materialen portaera alderatu ahal izateko eta fabrikazio prozesuari gehien eragiten dioten aldagaiak identifikatzeko; horrela, lortutako piezen

kalitatea optimizatu eta ziurtatzeko. Zeregin hau hidrogeno erregai gisa erabiltzeko osagai arinagoak eta egoikiagoak lortzera bideratutako eginkizun multzo baten parte da.

Bigarrena, belaunaldi berriko osagaiak gainprozesatzeko teknikak garatzea da, Drag finishing tekniken bidez gainprozesatutako gailu bat garatzeko eta prest jartzeko helburuarekin.

Azkenik, hirugarren zereginak bi aldea ditu, bata esperimental eta bestea simulaziokoak:

Simulazioaren helburua turbomakinetan gertatzen diren arazo fisika hobeto ezagutzeko da, produktu berrien diseinua hobetzeko eta horien eraginkortasuna handitzeko. Hortik aurrera, Goi Eskola Politeknikoko taldeak teknika esperimentalak garatuko ditu kontaktu fenomeno horiek neurtzeko, ereduak zenbakizko simulazioarekin baliozkotzeko balioko dutenak.

Errendimendu Handiko Mekanizazio ikerketa taldeak ibilbide luzea du aeronautika sektoreko ikerketa eta transferentzia proiektuetan. Haien ibilbideak legitimatzen ditu EKOPROP proiektuaren funtsezko atal bihurtzeko, eta proiektu hori funtsezkoa izango da aeronautika industriaren etorkizun iraunkorrean.

EKOPROP proiektuko partaideak.

360 talentos para la gestión

LA FACULTAD DE EMPRESARIALES DE MONDRAGON UNIBERTSITATEA ARRANCA EL CURSO CON ALREDEDOR DE 360 NUEVOS ALUMNOS Y ALUMNAS EN EL ÁMBITO DE TALENTO PARA LA GESTIÓN, CORRESPONDIENTES A ESTUDIOS DE GRADO Y MÁSTER

Alumnos y alumnas de gestión del talento de la Facultad de Empresariales.

Enpresagintza Fakultatea | 360 nuevos alumnos y alumnas de la Facultad de Empresariales de Mondragon Unibertsitatea han comenzado sus grados y másteres en el ámbito de talento para la gestión. El alumnado se corresponde con dos grados universitarios, el grado en Administración y Dirección de Empresas (myGADE) (que este año ha duplicado sus plazas en Bilbao) y el grado en Business Data Analytics (BDA-TA).

El grado en Administración y Dirección de Empresas ha comenzado este año por primera vez con todos sus alumnos y alumnas cursando la modalidad DUAL (algunos comenzarán su experiencia dual este primer curso, mientras que otros lo harán a partir del tercer curso) en los tres campus que la facultad tiene en Oñati, Bilbao e Irún. Por otro lado,

este año contarán con los primeros egresados en Business Data Analytics, ya que este año se ha incorporado la cuarta generación de *bdaters*.

Un nuevo máster universitario

En lo que se refiere a los másteres universitarios, a los que ya venía ofreciendo la facultad en temas de marketing digital, finanzas y contabilidad, talento e internacionalización, este año se ha sumado un máster universitario más en data analytics.

Al ámbito de talento para la gestión habría que sumarle otros 400 alumnos y alumnas del ámbito de emprendimiento que también se encuentran en los distintos laboratorios, sumando así alrededor de 760 nuevos alumnos y alumnas de grado y másteres universitarios en la Facultad.

Arzak, ohorezko patroia

AITORTZA EGIN DIOTE BASQUE CULINARY CENTERREKI EGINDAKO EKARPENAGATIK ETA SORRERAN ZEIN EUSKAL GASTRONOMIAREN SUSTAPEN ETA BILAKAERAN EGINDAKO LANAGATIK

Gastronomia Zientzien Fakultatea - Basque Culinary Center

Juan Mari Arzak Basque Culinary Centerreko ohorezko patroia izendatu dute Euskal Gastronomiaren Topaketaren baitan. Sukaldari donostiarrak omenaldi hunkigarria jaso du, 2011z geroztik patrono fundatzailea izan den erakundeari egindako ekarpena eskertzeko. Gainera, Basque Culinary Centerren sorreran izandako papera ere aitortu diote.

Omenaldi hunkigarria

Omenaldian, 40 ikaslek baino gehiagok babestu zuten sukaldari donostiarra, eta ohorezko zaindari gisa egiaztatzen duen saria eman zioten. Sukaldari belau-naldi berriak eskerrak eman zizkion Arzaki bere ondarea partekatzeko izandako inplikazioagatik eta eskuzabaltasunagatik.

Sari hori ematen den bigarren aldia da (2012an Luis Irizar izendatu zuten), nahiz eta fundatzaile batek sari hori jasotzen duen lehen aldia den. Andoni Luis Aduriz, Elena Arzak, Martin Berasategui, Diego Guerrero eta Pedro Subijana patronatukideak ere izan ziren, baita Fagor, Eroski, Martiko eta Azti enpresa eta erakundeak ere.

Ekitaldia Basque Culinary Centerreko auditorioan izan zen, honako partaideekin: Joxe Mari Aizega, Basque Culinary Centerreko zuzendaria; Vicente Atxa, Patronatuko presidentea; Eneko Goia, Donostiako alkatea; Bittor Oroz, Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Iraunkortasun eta Ingurumen sailburuordea; Jabier Larrañaga, Gipuzkoako Foru Aldundiko Ekonomia Sustapen, Turismo eta Landa Inguruneko diputatua; eta Guille Viglione, Dimentsio Exekutiboko presidente eta zuzendari sortzailea. Mikel Urdangarinek amaiera eman zion ekitaldiari, Juan Mari Arzakek komunitate gisa duen sinbolismoa eta errespetua goratuz.

Juan Mari Arzak, ohorezko patroia berria.

Urteurrena musikaz ospatzen

MONDRAGON UNIBERTSITATEAREN 25. URTEURRENEKO OSPAKIZUNAREN BAITAN KONTZERTUAK ANTOLATU ZIREN ITURRIPEKO CAMPUSEAN URRIAREN 14AN. MUGI PANDEROA, SKAKEITAN ETA ZETAK TALDEAK IZAN ZIREN PROTAGONISTA BERTAN.

Zetak taldeko Pello Reparaz kontzertuko uneetako batean.

Goi Eskola Politeknikoa | 2022-2023 ikasturtea berezia izango da Mondragon Unibertsitatea osatzen duen komunitate osoarentzat. Unibertsitatearen 25garren urteurrena dela eta, ospakizunez beteriko ikasturtea ari da izaten hau, eta dinamika honen baitan antolatutako tamainako ekitaldien artean, ziur aski jendetsuenetarikoa izango dena egin zen joan den urriaren 14an. Iturripeko Campusean musika jaialdia antolatu zen, Mugi Panderoa, Skakeitan eta Zetak taldeen eskutik. Kontzertu hauek Mondragon Unibertsitateak dituen campus guztietako ikasleentzat eta baita ere bertaratu nahi zuen beste edonorentzat antolatu ziren, eta publikoaren erantzuna aparta izan zen, bai kopuru aldetik eta baita ere partaidetza eta jarrera aldetik.

Dantzaldi luzea

Mugi Panderoa taldeak eman zion hasiera 18:30tan iluntze musikatu honi. Dantza giroan jendea geroz eta gehiago hurbiltzen joan zen horretarako prestaturiko esparrura. Ondoren, Skakeitanen txanda iritsi zen. Donostiako taldea bere ibilbideari bukaera emango dion biran murgildua dago, eta bere zalegoak ez zuen doinu alai hauetaz gozatzeko aukera galdu nahi izan. Taldearen jarrera ere sutua izan zen, bertaratutakoei ikuskizunik onena eskaintzeko gogoarekin.

Jada gaua gailendua zegoenean igo zen Zetak taldea oholtzara, ekitaldiari amaiera borobila emanaz. Pello Reparazen taldea gaur egun eus-

kal eszenan ari den talde garrantzitsuenetariko bat da, eta publikoak gogo handiz abestu zituen taldearen kantak.

Iluntze gogoangarri bat bizitzeko aukera izan zuten bertaratutako guztiek, eta taldeen jarrera paregabeak ere horretara lagundu zuen. Eskerrik asko guztioi!

Skakeitan taldea zuzenekoan.

Birziklapena hobetzeko taldea martxan

BITERI IKASTETXE NAGUSIKO ZENBAIT IKASLEK INGURUGIRO TALDEA SORTU DUTE, ESKOLEZ GAIN BERAIEI UNIBERTSITATE ESPERIENTZIA GIZARTEARI EKARPENAK EGINEZ OSATZEKO HELBURUAREKIN. TALDE HONEN PARTE DIRA ENERITZ SAGASTUME (INGENIARITZAKO IKASLEA) ETA BITERIKO DINAMIZATZAILEAK.

Goi Eskola Politeknikoa | **Nola sortu zan talde hau?** Batzordearen lehen bilera bat egin genuen Biterin birziklapena hobetzeko martxan zegoen proiektuaren berri emateko, eta honen faseak aztertu genituen. Argi geratu da proiektua aurrera ateratzeko ekarpenak beharrezkoak zirela.

Zertan ari zarete? Proiektu konkretu bat egitea dugu buruan, eta proiektu honen faseak definitu ditugu, denborak ondo kudeatze aldera Gantt diagrama bat garatuz. Horrela, proiektuaren lehen atal batean honen egungo egoera aztertuko da eta helburuak definitu. Bigarren atal batean hausnarketa fase bat egingo da, klasean egingo dituzten ariketa ezberdinak informazio iturri bezala erabiltzeko ditugularik.

Ondoren proposamen fasera igaroko gara, eta azkenik ikastaro, tailer edo kanpainaren bat prestatuko dugu (zehazteko dago oraindik). Egitura berria urtarrilean martxan jartzea da daukagun helburua.

Zer izango da zehazki egitura berri hau? Birziklapena hobetzea da gure helburu nagusia, eta horretarako arautegi berri bat martxan jarri behar dugula uste dugu.

Oraindik zenbait gauza definitzeko ditugu, eta hori da urtarrila bitartean egiteko dugun lana.

2024erako birziklapen tasa totala lortzea dugu helburu nagusizat, eta hori bete ahal izateko urtez urte helburu txikiagoak jarri dizkiogu gure buruari, epe motzean egingarriagoak direnak.

Birziklapena lantzen dabilen taldea.

‘Hemen gaude’, proiektua, abentura bilakatuta

IÑAKI GOIKOETXEA ETA MAIALEN LOPEZ EUSKAL KULTURGINTZAREN TRANSMISIOA ADITU TITULUAN SORTU PROIEKTUA GAUZATU ETA 25.000 KILOMETROTAKO ‘ROAD TRIP’ KULTURALEAN MURGILDUTA DAUDE, HEGO AMERIKETAN ZEHAR EUSKALDUNEN URRATSAK JARRAITZEKO ASMOAREKIN.

Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea | Irailaren 25ean hasi zen Iñaki Goikoetxea eta Maialen Lopezenen abentura. Batakazetaria eta kultur kudeatzailea, bestea abokatua, eta biak bidaiari amorratuak. Bien artean 50 herrialde baino gehiago bisitatu dituzte, baina orain arte ez dira Hego Ameriketara egon, eta jakinmin hori asetzeko jarri dute martxan ekimen hau.

Proiektuaren helburu nagusia sare sozialetan euskaldunen istorioak zabaltzea da, horretarako bideo eta edukiak erabiliz: euskara ikasleak, euskal etxeen inguruan dauden komunitateak, musikariak, dantzariak, kirolariak, irakasleak, artista eta sortzaileak, lankidetzak langileak... Euskaldunok Hego Amerikan izan dugun eta gaur egun dugun presentzia kontatu nahi da, hemendik joandako emigranteen bizipenak berreskuratzeko eta egon diren lotura historiko, sozial eta artistikoak aipatzeko.

Zeharkaldia egin ahal izateko Euskal Herritik barkuz bidalitako 16 urteko kotxe txiki bat erabiliko dute, horrelako bidaia bat egiteko ondo prestatu den Nissan Micra bat. Ibilgailu honek Andeak gurutzatuko ditu, Patagoniako hegoalderaino jaitsiko da eta Amazoniako errepideak zeharkatuko ditu. Euskaldunekin lotura duten lekuak ezagutzeaz gain, naturagune, toki historiko, monumentu eta Munduko Gizateriaren Ondare diren tokiak bisitatu dira.

Bestelako abenturen jarraipena

Iñaki Goikoetxeak euskal diaspora ezagutzeko aukera izan zuen orain dela urte batzuk 2012tik 2014ra Eusko Jaurlaritzaren Kanpoan

den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritzan bekaduna izan zelako, eta Estatu Batuetako hainbat euskal etxetara bidaiatu zuen, eta lanean bukatu ostean baita 2015eko Boiseko Jaialdira ere. 2020-2021 kurtsoan Mondragon Unibertsitateak antolatzen duen Euskal Kulturgintzaren Transmisioaren (EKT) graduondoaren 8. edizioan parte hartu zuen eta ikasketak bukatzeko proiektua *Hemen Gaude* sortzea izan zen, 2022ko martxoan defendatu zuen 82 orrialdeko lana. Orain proiektu horretan egiten zen planteamendua gauzatzeko unea iritsi da. Horretarako Maialen Lopezekin taldea sortu eta abenturan murgildu dira. Abentura hau jarraitu ahal izateko sare sozial ezberdinetan postak publikatzen ari dira, Instagram, Facebook, Tik Tok eta Twitterren.

Abenturaren kartela.

Alumni

Blanca del noval, ‘Silvestre’-ren egilekidea

BASQUE CULINARY CENTER-EKO ALUMNI HAU IBERIAR PENINTSULAKO LANDAREEN ETA BELARREN ‘BASA’ IZENEN KATALOGO BERRIAREN SORTZAILEETAKO BAT IZAN DA.

Blanca del Noval ‘Silvestre’ liburuarekin.

Gastronomia Zientzien Fakultatea - Basque Culinary Center

| Blanca del Noval, Gastronomia eta Sukaldaritza Arteetako Gradu ikaslea eta gaur egun BCC Innovationeko chef eta ikertzailea, ‘Silvestre: la gastronomía de las plantas’ lanaren egileetako bat da. Basque Culinary Centerren laguntzarekin egindako lan honek Iberiar penintsulako basa-landare eta belarren katalogo zabala eskaintzen du. Katalogo horren bidez, jakin-mina dutenak, zein zaharberitze-lanetako profesionalak naturara jotzera gonbidatzen ditu, uste gabeko jakiek osatutako altxorren bila, balio handiko ekarpen gastronomiko bihurtzeko ahalmen izugarriekin. Hori guztia, zientziaren eta sormenaren zorrotasunetik abiatuta, gastronomiaren sorburu dira-eta.

‘Silvestre’-ren helburua da irakurleari botanika ikuspegi gastronomiko batetik ulertzen laguntzea: landareak sukaldaritza ikuspegitik sailkatzen ikastea;

espezieak balioan jartzea ahalbidetuko duten teknikak eta elaborazioak ezagutzea; eta horiek bildu eta maneiatzeko aholkuak ematea.

Etengabeko ikaskuntza

Blanca del Noval azaldu duenez, ‘Silvestre’-ren idazketan parte hartu izanaren esperientziak bilakaera pertsonala eta profesionala eragin dio. “Silvestre” sortzeko prozesua etengabeko ikaskuntza izan da niretzat. Liburu baten sorreran hasieratik amaierara lan egiteak garrantzi handiko proiektu bat gauzatzeko dakarren konplexutasuna ulertzera eraman nau. Landa-lanetik eta ikerketatik hasi eta mezua irakurleei helarazteko hitz zehatzak aurkitu arte, editorearen laguntza nekazina ere izan dut”. Gainera, aitortu duenez, behin liburuaren edukia argi izan zutenean, asko gozatu du kontzeptualizazio-prozesuaz, argazkigintzaren eta diseinuaren bidez gauzak nola kontatu irudikatzen.

Gimnasioak, itxurakeria eta ongizatearen arteko lehia

AZKEN URTEOTAN, GIMNASIO ETA FITNESS GELEN ERABILERAK HAZKUNDE NABARMENA IZAN DU, BATEZ ERE GAZTEEN ARTEAN

Gimnasioen erabilera goranzko joera nabarmena du.

Kirola | Kirol Instalazioetako Enpresaburuen Federazio Nazionalak (FNEID) helarazitako datuen arabera, Estatuko gimnasio guztien erabilzaileen artean %10 nerabeak dira. Hori horrela izanik, orain arte bizitako ezta tinko jarraitzen badu eta kirol erakundeekin eginiko aurreikuspenak betetzen badira, etorkizunean, aipatutako ehunekoak hazkunde esanguratsua izan dezake. Horrenbeste nerabe erakartzaren arrazoi nagusien artean, osasuna hobetzeko nahiaz gain, gizarteak sortzen duen gorputz-eredu patroia jarraitzeko beharra eta sare sozialen itxurakeria ere, badaude.

Badakigu jarduera fisikoa egiteak, oro har, oso eragin positiboak dituela osasunean, ongizate fisiko, psikologiko eta soziala hobetzen baititu. Hala ere, kasu, jakitun gara, jarduera fisikoa modu desegokian eta inongo kontrol gabe egiteak kalte eta ondorio lazgarriak ere sor ditzakeela. Entrenamendu plangintza eraginkorra izan dadin, printzipio zehatz batzuk bete behar ditu, horien artean individualtasunaren printzipioak eta plataforma horiek ez dute inondik inora ezaugarri hori betetzeko bermerik eskaintzen.

Ekimen ezberdinak martxan

Kirol Zerbitzutik, Zure kabuz izeneko atalaren barruan, aipaturiko erronka horiei erantzuna emateko makina bat ekimen dugu martxan. Besteak beste, Mondragon Unibertsitateko campus denetan gimnasio pribatuekin hitzarmenak ditugu sinatuta eta horrela, ikasleek kuota eta matrikulako prezioetan deskontuak dituzte. Honetaz gain, kanpus guztietako kiroldegi publikoetan abonatzeko diru laguntzak ere eskaintzen ditugu, gimnasioen erabilereaz gain, beste kirol-praktika batzuk aurrera eramateko. Hitzarmen eta dirulaguntza horien jomuga nagusia ordutegi finko gabe gustuko kirol-pratikaz gozatzeko erraztasunak ematea da, zure kabuz kirola egiteko aukera zabaltzea, alegia. Gainera, Kirol Zerbitzutik era batera edo bestera sustatzen dugun kirol-praktika hori osasuntsua izan dadin, MU aktibo programaren bitartez, jarduera fisikoa egiten edo kirol probaren bat prestatzen ari den edonorkirol aholkularitza pertsonalizatu jasotzeko parada ere luzatzen diogu.

Mondragon Unibertsitateko Kirol Zerbitzutik kirola eta jarduera fisikoa egiteko zenbait aukera eskaintzen ditugunez, gure komunitate osoaren bizi kalitatea hobetzeko bakoitzaren interes eta beharretara ahalik eta aproposen egokitzen gara. Aprobetxatu 22/23 ikasturteko programak eskaintzen dituen onurak eta jarraitu bizitza aktibo baterantz urratsak ematen.

Espainiaren aldeko aliantza ekintzailea

MONDRAGON KORPORAZIOKO ETA MONDRAGON TEAM ACADEMY-KO ORDEZKARIEK ESPAINIA NAZIO EKINTZAILERAKO GOI MANDATARIAK MADRILEN ANTOLATUTAKO EKITALDIAN PARTE HARTU ZUTEN.

Enpresagintza Fakultatea | Aliantza berri bat sortu da, Espainiako ekosistema ekintzaile berritzaileko erakunde guztiek ikuspegi bakarrarekin lan egin dezaten, ekintzailetza herrialdearen garapen ekonomikoaren eragile gisa. Ekitaldiak garrantzia hartu zuen, 200 erakunde publiko eta pribatuk baino gehiagok osatutako aliantza baten aurkezpen ofizialak ikusgai bihurtu zelako, aurrekaririk gabeko lankidetzaproiektua hain zuzen ere.

LEINNen parte-hartze aktiboa

Martín Beitia Salaberría, gaur egun Berrikuntza taldea zuzentzen duena, Diseinua eta Ikerketa Iberiako Transformazio arloan, graduatua da LEINNekoa, eta ekitaldian parte hartzen dut. Era berean, Marina Estrada Murcia ere LEINNeko ikaslea izan zen topaketan parte hartu zuenetako beste bat. Tanto Martín LEINNen parte izateak izan duen garrantzia azpimarratu du Marinak bere profil berritzailearen garapenean, eta Marinak Goi Komisionatuan sartzeko eskuratutako trebetasunetan zentratzen da.

Arizmendiarrietaren

TXOKOA

Jose Maria Arizmendiarrietaren ondarea, filosofia eta baloreak. Gogoeta liburuxka.

EUS

“Baliorik galtzen ez duen ondare eta balore bakarra gizakien prestakuntza da: Formazioa.” (Gogoetak 182)

ikasi edo lan egin?

nire
aukera
da!

garapen
profesionala

ULMA AUKERATUZ
GERO, BIAK EGIN
DITZAKEZU

 ULMA

ZURETZAT EGINA. PLANETAREN TZAT EGINA.

Eskatu zure LABORAL Kutxa gazte-txartela, % 99 birziklatutako materialez egina.

- 26 urtez beherakoentzako zordunketa-txartela, jaulkipen- eta mantentze-komisorik gabe.
- Txartel pertsonalizagarria: Emaiozu zure estiloa txartelari, gehien gustatzen zaizun irudiarekin. **300 baino gehiago** dituzu aukeran.
- LABORAL Kutxak **ez du komisorik kobratuko** atzerriko kutxazainetan, hilean zordunketa bidez dirua ateratzen den lehen aldian. Kutxazainaren jabe den erakundeak komizio bat ezar lezake kutxazaina erabiltzeagatik (LABORAL Kutxak ez).
- Zure mugikorrarekin ordaindu ahal izango duzu, txartela **LK Payri, Google Payri, Apple Payri** edo **Garmin Payri** lotzen badiozu.

Abantaila guztiak ezagutzeko, informa zaitez hemen: laboralkutxa.com/eu/gazteak

Deskargatu App-ak

Banca Online LK Pay

LABORAL
kutxa